

Sygn. akt III S 307/17

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Gabriela Sobczyk

Sędziowie: SO Roman Troll (spr.)

SR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2018 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. O.

przy udziale Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Rybniku

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygn. akt

I Cgg 1/13

postanawia:

- 1) stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygn. akt I Cgg 1/13 nastąpiła przewlekłość postępowania,
- 2) zalecić z urzędu Sądowi Rejonowemu w Rybniku niezwłoczne, nie później niż w terminie 14 dni od otrzymania akt, podjęcie czynności poprzez rozpoznanie wniosku powódki o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości, a następnie wyznaczenie terminu rozprawy,
- 3) przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku na rzecz skarżącej M. O. 2500 zł (dwa tysiące pięćset złotych),
- 4) oddalić skargę w pozostałej części,
- 5) zwrócić skarżącej M. O. uiszczoną opłatę sądową od skargi w wysokości 200 zł (dwieście złotych).

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Gabriela Sobczyk SSO Roman Troll

Sygn. akt III S 307/17

UZASADNIENIE

Skarżąca M. O. 29 listopada 2017 r. złożyła skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki domagając się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Rybniku pod sygn. akt I Cgg 1/13 oraz przyznania od Skarbu Państwa na jej rzecz 10000 zł tytułem rekompensaty za naruszenie prawa skarżącej do rozpoznania jej sprawy

w rozsądnym terminie. Na uzasadnienie swojego wniosku skarżąca podała, że sprawa wpłynęła do Sądu Rejonowego w Rybniku 25 lutego 2013 r., a do chwili obecnej odbyły się zaledwie 4 rozprawy i przeprowadzono dowód z opinii dwóch biegłych; natomiast ostatnia rozprawa w sprawie odbyła się 6 października 2016 r., odroczone ją z terminem z urzędu celem przeprowadzenia dowodu z opinii kolejnego biegłego. Od tego czasu Sąd Rejonowy nie poczynił żadnych

czynności zmierzających do przeprowadzenia tego dowodu, jedynie postanowieniem z 17 lutego 2017 r. przyznał dotychczasowym biegłym wynagrodzenia. Pismem

z 11 lipca 2017 r. skarżąca zwróciła się do Sądu Rejonowego o udzielenie informacji i niezwłoczne podjęcie działań w sprawie, ale została jedynie zobowiązana do sprecyzowania żądania pozwu, co już wcześniej jej zdaniem było wielokrotnie precyzowane. Mimo tego skarżąca odpowiedziała na wezwanie pismem, które wpłynęło 17 sierpnia 2017 r., jednocześnie informując o utracie bytu prawnego przez podmiot pozwany w sprawie i wskazując jego następcę prawnego. Od tego czasu Sąd Rejonowy nie podjął żadnych czynności w sprawie. Skarżąca wskazała także, że kwota, której się domaga nie jest wygórowana, a niższa kwota nie rekompensowałaby w pełni czasu oczekiwania.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego w Rybniku zgłosił udział w sprawie i wniósł, w razie uwzględnienia skargi, o zasądzenie sumy pieniężnej w najniższej wysokości. W uzasadnianiu nie wskazał żadnych okoliczności faktycznych, a jedynie przytoczył regulacje prawne oraz zaznaczył, że skarżąca nie wykazała, aby poniosła szkodę w związku z przebiegiem postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Do Sądu Rejonowego w Rybniku 25 lutego 2013 r. wpłynął pozew M. O. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K. o zapłatę 1000 zł z uwagi na degradację gruntu w związku ze szkodami górniczymi. Sprawę zadekretowano 28 lutego 2013 r., a 4 marca 2013 r. wyznaczono termin rozprawy na 20 sierpnia 2013 r., zarządzając zawiadomienie stron i doręczenie pozwanej odpisu pozwu z załącznikami. Pozwana 24 czerwca 2013 r. złożyła odpowiedź na pozew wnosząc o odrzucenie powództwa i sprawdzenie wartości przedmiotu sporu.

Na rozprawie 20 sierpnia 2013 r. wydano postanowienia odmawiające odrzucenia pozwu oraz oddalające wniosek pozwanej o sprawdzenie wartości przedmiotu sporu, nadto dopuszczono dowody z dokumentów, a także dowód z opinii biegłego z zakresu melioracji

i rekultywacji gruntu i w celu jego przeprowadzenia odroczone rozprawę bez wyznaczenia terminu. 23 sierpnia 2013 r. wpłynął wniosek pełnomocnika powódki o wydanie z akt sprawy i doręczenie niewierzytelnej kserokopii protokołu rozprawy z 20 sierpnia 2013 r., następnie 26 sierpnia 2013 r. wpłynęły wnioski pozwanej o doręczenie odpisu protokołu z rozprawy oraz o doręczenie odpisu postanowienia wydanego 20 sierpnia 2013 r. wraz z uzasadnieniem. Zarządzenia o wydaniu odpisów protokołów wykonano 3 i 6 września 2013 r., a 27 sierpnia 2013 r. przedłożono akta sędziemu celem sporządzenia uzasadnienia postanowienia, po czym 3 września 2013 r. wykonano zarządzenie o doręczeniu odpisu postanowienia z uzasadnieniem pełnomocnikowi pozwanej.

16 września 2013 r. do Sądu Rejonowego wpłynęło pismo powódki – replika na odpowiedź na pozew. Tego samego dnia wpłynęło zażalenie pozwanej na postanowienie z 20 sierpnia 2013 r. o odmowie odrzucenia pozwu. Notatką urzędową z 1 października 2013 r. sędzia referent sprawy oświadczył, że od 12 września 2013 r. do 20 września 2013 r. oraz od 25 września 2013 r. do 27 września 2013 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim. Zarządzeniem z 4 października 2013 r. zlecono doręczenie odpisu zażalenia pełnomocnikowi powódki, a następnie przedłożenie akt Sądowi Okręgowemu celem rozpoznania zażalenia. Zarządzenie o doręczeniu zażalenia wykonano 8 października 2013 r., a 24 października 2013 r. akta wpłynęły do Sądu Okręgowego, który 3 grudnia 2013 r. oddalił zażalenie. Akta zostały zwrócone do Sądu Rejonowego 18 grudnia 2013 r. z zobowiązaniem do przesłania pełnomocnikom stron odpisu postanowienia z uzasadnieniem, a 23 stycznia 2014 r. wykonano to zobowiązanie.

Zarządzeniem z 20 lutego 2014 r. zlecono przesłanie akt do biegłego sądowego F. B. celem sporządzenia opinii, zakreślając termin do jej sporządzenia opinii na 2,5 miesiąca, zarządzenie to wykonano 24 lutego 2014 r.

19 maja 2014 r. do Sądu Rejonowego wpłynęły akta sprawy wraz z opinią biegłego, a zarządzeniem z 23 maja 2014 r. zlecono doręczenie odpisów opinii pełnomocnikom stronom wraz z zobowiązaniem ich do ustosunkowania się do opinii w terminie 14 dni pod rygorem pominięcia zastrzeżeń. Zarządzenie wykonano 5 czerwca 2014 r., a 16 czerwca 2014 r. wpłynęło pismo procesowe pozwanej o zastrzeżeniach do opinii biegłego, w którym wniosła

o wyznaczenie innego biegłego. Następnie, 25 czerwca 2014 r., wpłynęło pismo procesowe powódki, w którym wniosła o kolejną opinię biegłego z zakresu innej specjalności (wyceny nieruchomości).

Zarządzeniem z 2 lipca 2014 r. wyznaczono termin rozprawy na 10 października 2014 r., zarządzono także akta przedstawić referendarzowi sądowemu celem przyznania wynagrodzenia biegłemu, zlecono zawiadomienie pełnomocników stron o terminie rozprawy i wezwanie biegłego na rozprawę celem wydania ustnej opinii uzupełniającej, dołączając do wezwania odpis pisma pozwanej. Zarządzenie to wykonano 28 sierpnia 2014 r. i tego samego dnia przedłożono akta referendarzowi sądowemu celem wydania postanowienia o wynagrodzeniu biegłego. Postanowienie w tym przedmiocie zostało wydane 5 września 2014 r., a jego odpis przesłano biegłemu i pełnomocnikom stron 30 września 2014 r. Zarządzeniem z 1 października 2014 r. przesunięto termin rozprawy z 10 października 2014 r. na 21 listopada 2014 r. z uwagi na szkolenie sędziego referenta, o czym zawiadomiono pełnomocników stron i biegłego.

Na rozprawie 21 listopada 2014 r. wysłuchano biegłego, a na wniosek pozwanej dopuszczony został dowód z opinii biegłego z zakresu geologii i górnictwa po przeprowadzeniu oględzin nieruchomości. Rozprawę odroczone z urzędu celem sporządzenia opinii przez biegłego. Następnie 26 listopada 2014 r. wpłynął wniosek pełnomocnika powódki o doręczenie kserokopii protokołu z rozprawy, co do którego wydano zarządzenie 1 grudnia 2014 r. Natomiast 28 listopada 2014 r. wpłynął wniosek pełnomocnika pozwanej o doręczenie kserokopii protokołu z rozprawy, co do którego wydano zarządzenie 2 stycznia 2015 r., wówczas także stwierdzono prawomocność postanowienia z 5 września 2014 r., a akta przedłożono referendarzowi sądowemu 20 stycznia 2015 r. celem wydania postanowienia o przyznaniu biegłemu sądowemu należności za stawiennictwo w sądzie. Z zapisku urzędowego z 19 stycznia 2015 r. wynika, że od 9 do 16 stycznia 2015 r. referendarz sądowy był na urlopie wypoczynkowym, a postanowienie zostało wydane 2 lutego 2015 r. Doręczono je pełnomocnikom stron i biegłemu. 20 lutego 2015 r. stwierdzono prawomocność postanowienia. Następnie akta 6 marca 2015 r. przedłożono sędziemu, a 20 marca 2015 r. zobowiązano pełnomocnika pozwanej do uiszczenia 1000 zł zaliczki na poczet dowodu z opinii biegłego w terminie 7 dni pod rygorem jego pominięcia. Zaliczkę uiszczono 31 marca 2015 r., a 27 kwietnia 2015 r. zarządzono przesłanie akt biegłemu Z. F. wraz ze zobowiązaniem do sporządzenia opinii w terminie 6 tygodni, zarządzenie to wykonano 30 kwietnia 2015 r.

Akta sprawy wraz z opinią zwrócono Sądowi Rejonowemu 15 czerwca 2015 r. Następnego dnia przedłożono akta sędziemu referentowi, a oryginał rachunku do księgowości. 29 lipca 2015 r. zarządzono przesłanie pełnomocnikom stron odpisu opinii zobowiązując ich do zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń w terminie 7 dni, a także o przedłożeniu akt referendarzowi celem sporządzenia postanowienia w przedmiocie wynagrodzenia biegłego. Zarządzenie wykonano 30 lipca 2015 r. Postanowieniem z 4 sierpnia 2015 r. referendarz sądowy przyznał biegłemu wynagrodzenie za sporządzenie opinii i zwrot wydatków. Postanowienie doręczono pełnomocnikom stron i biegłemu.

11 sierpnia 2015 r. wpłynęło pismo pełnomocnika powódki o wydłużenie terminu do zgłoszenia zastrzeżeń do opinii do 25 sierpnia 2015 r. Pismo z powódki z zastrzeżeniami do opinii biegłego i wnioskami dowodowymi wpłynęło 12 sierpnia 2015 r., a 13 sierpnia 2015 r. wpłynęło pismo pozwanej ustosunkowujące się do opinii biegłego. Akta przedstawiono sędziemu 31 sierpnia 2015 r., a zarządzeniem z 13 października 2015 r. polecono przedłożenie akt referendarzowi sądowemu celem wydania postanowienia w przedmiocie wynagrodzenia biegłego, co wykonano 19 października 2015 r. Także 13 października 2015 r. zarządzono przesłać zastrzeżenia powódki biegłemu celem zajęcia stanowiska w terminie miesiąca; wykonano je 16 listopada 2015 r. Akta ponownie przedłożono sędziemu referentowi 13 listopada 2015 r. z adnotacją, że postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia biegłego wydano już 4 sierpnia 2015 r.; tego samego dnia stwierdzono prawomocność postanowienia z 4 sierpnia 2015 r. w przedmiocie wynagrodzenia biegłego.

Odpowiedź biegłego wpłynęła 18 grudnia 2015 r., a akta przedłożono sędziemu 21 grudnia 2015 r. Zarządzeniem z 21 grudnia 2015 r. polecono przedłożenie akt sędziemu referentowi po 15 stycznia 2016 r. celem wyznaczenia terminu rozprawy. Akta przedłożono sędziemu 18 stycznia 2016 r., a 11 kwietnia 2016 r. zarządzono przesłać pełnomocnikom stron odpowiedź biegłego, a także wyznaczono termin rozprawy na 15 czerwca 2016 r., o czym zawiadomiono

pełnomocników stron. 6 maja 2016 r. wpłynęło pismo pozwanej o zgłoszeniu się pełnomocnika do sprawy i braku zastrzeżeń do opinii biegłego.

Na rozprawie 15 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy postanowił dopuścić dowód z dokumentów i z uzupełniającej ustnej opinii biegłych Z. F. oraz F. B., a także zobowiązać pełnomocników stron do złożenia pism przygotowawczych zawierających listę pytań do biegłych w terminie 14 dni, a jednocześnie odroczył rozprawę na 6 października 2016 r.

Pismo procesowe powódki z listą pytań wpłynęło 1 lipca 2016 r., a zarządzeniem z 27 lipca 2016 r. wezwano biegłych do stawiennictwa na termin rozprawy celem ustosunkowania się do zastrzeżeń podniesionych w piśmie powódki; wykonano je 2 sierpnia 2016 r. Następnie biegły F. B. zwrócił się o przesłanie kserokopii drugiej opinii wydanej przez biegłego Z. F. celem umożliwienia ustosunkowania się do niej. Przesłano kserokopię opinii 17 sierpnia 2016 r.

Na rozprawie 6 października 2016 r. Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii uzupełniającej obydwu biegłych, a po jego przeprowadzeniu odroczył rozprawę z terminem z urzędu celem przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości. Akta przedłożono sędziemu tego samego dnia. Wpłynęły też wnioski stron o wydanie kserokopii protokołu z rozprawy i podjęto czynności w celu ich wykonania, co nastąpiło 10 października 2016 r. (wniosek powódki z 6 października 2016 r.) i 24 listopada 2016 r. (wniosek pozwanej z 21 listopada 2016 r.).

29 grudnia 2016 r. wydano zarządzenie o przedstawieniu akt asystentowi celem sporządzenia projektu sentencji postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego. Akta zostały ponownie przedłożone sędziemu 12 stycznia 2017 r. Zarządzeniem z 16 lutego 2017 r. zlecono przedłożenie akt referendarzowi sądowemu celem wydania orzeczenia o wynagrodzeniu biegłego za stawiennictwo w sądzie. 17 lutego 2017 r. zostały wydane postanowienia co do dwóch biegłych. Tego samego dnia referendarz sądowy zwrócił akta, a 2 marca 2017 r. wykonano zarządzenie o doręczeniu odpisów postanowień. Tego samego dnia akta przedłożono sędziemu, który zwrócił je następnie 13 kwietnia 2017 r. z zarządzeniem wypłaty biegłym wynagrodzenia oraz przedłożeniem akt sędziemu referentowi w związku z powrotem do pracy celem podjęcia czynności w sprawie. Tego samego dnia akta przedłożono sędziemu.

14 lipca 2017 r. wpłynęło pismo powódki, w którym domagała się udzielenia informacji na temat podjętych czynności w sprawie i podkreśliła, że w sprawie nastąpił stan przewlekłości. Akta przedłożono sędziemu 17 lipca 2017 r., a zarządzeniem z tego dnia zobowiązano powódkę do sprecyzowania okresu, za który dochodzone jest odszkodowanie; wykonano je tego samego dnia. Odpowiedź powódki na wezwanie wpłynęła 17 sierpnia 2017 r., a akta przedłożono sędziemu 18 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

(t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1259 ze zm.) dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość (...) czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona,

a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilóści, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron,

a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przewlekłość postępowania to brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów, chodzi zatem o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, czyli odbywały się bez zbędnej zwłoki (por. art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki). Zbędną zwłoką nie jest przy tym każdy upływ

czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 maja 2013r. KSP 3/13, LEX nr 1318217, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 10 stycznia 2013 r. sygn. akt II S 33/12, LEX 1246709; por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 23 listopada 2010 r. sygn. akt II S 28/10 - KZS 2010/11/50, LEX nr 783363). W postępowaniu ze skargi na przewlekłość postępowania sąd bada jedynie czy postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne do jego zakończenia, ocenia terminowość i prawidłowość czynności sądowych; nie ocenia zaś prawidłowości rozstrzygnięć wydanych w sprawie, ponieważ kwestie merytoryczne dotyczące istoty tej sprawy mogą być podnoszone jedynie w postępowaniu odwoławczym (por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 7 marca 2014 roku, sygn. akt I OPP 18/14, LEX nr 1449840).

Zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki na żądanie skarżącego lub z urzędu sąd zaleca podjęcie przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty albo przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, chyba że wydanie zaleceń jest oczywiście zbędne, przy czym zalecenia nie mogą wkraczać w zakres oceny faktycznej i prawnej sprawy.

W rozpoznawanej sprawie doszło do przewlekłości postępowania. Miało to miejsce w okresach:

- a) od 21 listopada 2014 r. do 20 marca 2015 r., gdy zwlekano z wezwaniem pozwanej do uiszczenia zaliczki na koszty opinii biegłego, tą czynność można było wykonać już na rozprawie 21 listopada 2014 r.; w tym czasie zajęto się tylko kwestiami wпадkowymi: doręczeniem odpisu protokołu oraz przekazaniem akt referendarzowi sądowemu celem rozpoznania wniosku biegłego o przyznanie wynagrodzenia; jednocześnie zamiast wezwać o zaliczkę przy olejnych doręczeniach (wraz z doręczeniem odpisu protokołu w styczniu 2015 r., czy też wraz z doręczeniem postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia biegłemu w lutym 2015 r.) wezwano o nią dopiero po uprawomocnieniu postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia biegłemu i przekazaniu akt sędziemu referentowi; ostatecznie więc w tej części przewlekłość postępowania wynosi prawie 4 miesiące, gdyż w tym czasie nie wykonywano żadnych merytorycznych czynności, a akta do biegłego zostały przesłane 30 kwietnia 2015 r., podczas gdy było to możliwe do wykonania do końca grudnia 2014 r., miesiąc czasu jest wystarczający na wezwanie o zaliczkę i wydanie postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia biegłemu,
- b) od 16 czerwca 2015 r. do 29 lipca 2015 r., gdy przez 1,5 miesiąca nie wykonywano żadnej czynności, a wystarczyło zarządzenie o doręczeniu odpisu opinii biegłego pełnomocnikom stron, podczas gdy biegły na sporządzenie opinii miał wyznaczone 6 tygodni,
- c) od 31 sierpnia 2015 r. do 16 listopada 2015 r., gdy ostatecznie 2,5 miesiąca zajęło przekazanie biegłemu zastrzeżeń powódki do jego opinii (sędzia zarządził przesłanie biegłemu zastrzeżeń 13 października 2015 r. /k. 300/); to prosta czynność, a zajęła sądowi bardzo dużo czasu; można było jej dokonać w terminie 2-3 tygodni, zajęto się jednak znowu kwestią wпадkową związaną z wynagrodzeniem biegłego, a nie dokonywaniem czynności zmierzających do rozpoznania sprawy; czynności te można było wykonywać równolegle,
- d) od 18 grudnia 2015 r. do 11 kwietnia 2016 r., gdzie przez prawie 4 miesiące nie wykonywano żadnych merytorycznych czynności, a wystarczyło przesłać odpowiedź biegłego pełnomocnikom stron i wyznaczyć termin rozprawy,
- e) od 6 października 2016 r. do 17 lipca 2017 r., gdzie przez prawie 10 miesięcy nie wykonywano żadnych merytorycznych czynności, nie wydano postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego ani nie oddalono wniosku w tym zakresie, nie wyznaczono też terminu rozprawy, a jedynie zajęto się kwestiami wпадkowymi, które dotyczyły przekazania akt asystentowi celem sporządzenia projektu postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii

biegłego, przekazaniem akt referendarzowi celem orzeczenia co do wynagrodzenia biegłego i uprawomocnienia tego postanowienia; dodać także należy, że na tym etapie sprawy wzywaniu do sprecyzowania powództwa jest dokonane ze znaczną zwłoką, gdyż - jeżeli braki formalne pozwu występują - to należało je usunąć przy pierwszej czynności procesowej dokonanej przez przewodniczącego,

f) od 18 sierpnia 2017 r. do złożenia skargi na przewlekłość postępowania 29 listopada 2017 r., która wpłynęła 1 grudnia 2017 r., gdy przez 3,5 miesiąca nie podjęto żadnej czynności.

Ostatecznie więc zwłoka w rozpoznaniu sprawy wynosi ponad dwa lata, a w sprawie obecnie, od ostatniego pisma powódki, które wpłynęło 17 sierpnia 2017 r., nie wykonano żadnych czynności. Postępowanie w sprawie trwa już prawie 5 lat.

Biorąc pod uwagę, że w sprawie od sierpnia 2017 r. nie podjęto żadnych czynności, a rozprawę z 6 października 2016 r. odroczone celem przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego /k. 374v./, należało z urzędu zalecić Sądowi Rejonowemu podjęcie stosownych czynności poprzez rozpoznanie wniosku powódki o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości, a następnie wyznaczenie terminu rozprawy. Ma to na celu doprowadzenie do podjęcia przez Sąd Rejonowy czynności merytorycznych zmierzających do rozpoznania sprawy.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w przypadku uwzględnienia skargi na żądanie skarżącego sąd przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20000 zł, przy czym jej wysokość wynosi nie mniej niż 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania.

Żądane przez skarżącą 10000 zł jest nieadekwatne do przesłanek, od których zależy wysokość sumy pieniężnej. Wynosi ona po 500 zł za każdy rok trwania postępowania, a można ją przyznać w wyższej kwocie w sytuacji, gdy sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącej. Na okoliczności szczególnego znaczenia tej sprawy dla skarżącej nie wskazano zaś żadnych argumentów poza czasem trwania postępowania. Nie może natomiast ująć uwadze Sądu Okręgowego, że dochodzona pozewem należność od pozwanej wynosi 1000 zł. Dlatego też Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że 2500 zł będzie odpowiednie dla skarżącej z uwagi na zaistniałą przewlekłość postępowania biorąc pod uwagę czas jego trwania. Nie ma żadnych przyczyn, aby jej wysokość za każdy rok trwania postępowania była wyższa niż 500 zł - żadnych okoliczności w tej części skarżąca nie przywołuje. Dalej idące w tym zakresie żądanie skarżącej uznano za nadmiernie wygórowane i nieadekwatne do stwierdzonego stanu przewlekłości. Przyznanie odpowiedniej sumy pieniężnej stanowi sankcję dla państwa za wadliwe zorganizowanie wymiaru sprawiedliwości oraz rekompensatę dla skarżącej za doznaną krzywdę moralną spowodowaną przewlekłością postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 maja 2015r., sygn. akt III SPP 10/15, LEX nr 1740741).

Dlatego też skarga w części podlegała uwzględnieniu, natomiast należało też z urzędu zalecić Sądowi rejonowemu dokonanie czynności.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 12 ust. 2 – 4 ustawy z 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, należało orzec jak w punktach 1 – 3 sentencji. Natomiast na podstawie art. 12 ust. 1 tej ustawy oddalono skargę w pozostałej części jako nieuzasadnioną.

Na podstawie art. 17 ust. 3 tej należało orzec jak w punkcie 5. sentencji, albowiem skargę w części uwzględniono.

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Gabriela Sobczyk SSO Roman Troll